

Imorgon är Åbo grönt

Kommunalvalsprogram för De Gröna i Åbo 2021

Godkänt på kandidatmötet 7.1.

Åbo Grönas kommunalvalsprogram tar fasta på fyra delområden: vi vill stoppa klimatförvandlingen, försvara utbildningen, minska fattigdomen och skapa en hållbar ekonomi.

Till våra barn vill vi överlämna ett Åbo som är världens mest framstegsvänliga klimatkamp, och en stad där vardagen är hållbar och smidig. Ett Åbo som utvecklas, vågar förnyas och bygga en stadsmiljö samtidigt som man skyddar naturen och Östersjön. I en trivsamt stad ser varje invånare grön natur genom sitt fönster.

I Åbo förbättrar man möjligheten att utbilda sig oberoende av vilken stadsdel man bor i och vilken ens bakgrund och inkomstnivå är. Man skär inte ner på framtiden, utan satsar på att var och en får en god start på livet och på sin utbildning. De Gröna vill garantera möjligheten att studera på andra stadiet i mångsidiga och högklassiga läroinrättningar, och i de sex högskolorna, som kompletterar varandra. I Finlands bildningshuvudstad satsar man på livslångt lärande.

Det kärvare ekonomiska läget för folk syns i kommunerna, och det är typiskt att fattigdomen går i arv från en generation till följande. Fattigdomen tar sig många olika former. I vars och ens liv kan det förekomma situationer, där de egna krafterna inte räcker till och man behöver hjälp. Situationen för dem som råkat ut för svårigheter ska granskas som en helhet i stället för att man tvingar folk att springa från en lucka till en annan. Ett tidigt ingripande och tjänster med låg tröskel, som utgår från kundens behov och erbjuds i rätt ögonblick kan bidra till att lyfta folk ur fattigdom. Vi vill erbjuda tjänster för livets knutpunkter och ta hand om de svagaste.

De Gröna vill försäkra sig om att stadsbornas röst hörs i beslutsfattandet och täppa till förlusterna som orsakats av coronapandemin utan att försämra stadsbornas välmåga. I ett Åbo som driver en hållbar ekonomisk politik lämnar vi inte efter oss en orimlig mänsklig, ekologisk eller ekonomisk skuld till de kommande generationerna.

1.	Världens bästa klimatstad är grön och livskraftig	2
1.1.	Klimatförvandlingen stoppas nu	2
1.2.	Vi värnar om naturens mångfald och närmiljön	3
1.3.	Det havsnära Åbo skyddar Östersjön	3
1.4.	Vi bygger en attraktiv och levande stad	4
1.5.	Vi gör trafiken hållbar	4
2.	Lika rättigheter till högklassig utbildning	5
2.1.	Vi gör förskolan till en bra start på inläringen	5
2.2.	En högklassig och jämlik grundskola	6
2.3.	Finlands bästa studiestad	6
3.	Vi bekämpar fattigdom och främjar välmåga	7
3.1.	Vi gör social- och hälsovårdstjänsterna lättillgängliga för alla	7

3.2. Mentalhälsoarbetet och missbrukarvården är förnuftiga både mänskligt och ekonomiskt sett	8
3.3. Barnens, de ungas och barnfamiljernas Åbo	8
3.4. Välmåga i alla åldrar	9
3.5. En stad som lockar inflyttare från andra orter	10
3.6. En levande kulturstad	10
3.7. Välmående till alla genom motion	11
4. Hållbar ekonomi, öppet beslutsfattande	11
4.1. Kommunekonomin sätts i skick hållbart	11
4.2. Bättre delaktighet i borgmästarnas Åbo	12
4.3. Grönskande näringsverksamhet och nytt arbete	13

1. Världens bästa klimatstad är grön och livskraftig

1.1. Klimatförvandlingen stoppas nu

Målsättningen för Åbo stad är att vara koldioxidneutral 2029. Vi vill göra Åbo till världens bästa klimatstad, till en stad som förvandlar sina löften till ambitiösa gärningar. Vi har redan lyckats minska utsläppen i enlighet med målsättningarna till 35 procent jämfört med nivån 1990, men farten måste öka i synnerhet när det gäller utsläppen från trafiken. Vi måste gå över till förnybar energi, hållbar trafik och cirkulär ekonomi i Åbo. Vi vill göra klimatvänliga val lätta för människor och ta med alla stadsbor och gemenskaper i arbetet.

- Vi tar i bruk en utsläppsbudget, där man i likhet med hur man gör vid ekonomisk planering, följer med och minskar på utsläppen. Minskning av klimatutsläppen bör styra varje beslut.
- Vi utreder möjligheterna att ta i bruk geotermisk energi och investerar i utsläppsfri fjärrvärme.
- Vi avstår från fossilt kol i energianvändningen under 2022.
- Vi gör det möjligt för invånarna att själva bli småskaliga producenter av förnybar energi i samarbete med Åbo Energi.
- Vi skyddar skogarna och parkerna som fungerar som kolsänkor. Vi bygger tätt men skyddar grönområdena.
- Vi erbjuder vegetarisk mat som första alternativ i läroinrättningarna och inom stadens matjänster och ökar andelen när- och ekomat. Vi minimerar matsvinnet.
- Vi förbereder oss för klimatförvandlingen och de risker den medför i markanvändningen genom att skapa en urban natur som minskar översvämningstopparna och värmeböljorna.
- Vi ökar andelen utsläppsfri rörlighet genom att investera i spårvägar, stamlinjer för bussar samt gång- och cykelvägar.
- Vi förbättrar byggnadernas energieffektivitet och minskar på utsläppen från byggandet. Vi använder ekologiska, långlivade och återvinningsbara byggmaterial.

1.2. Vi värnar om naturens mångfald och närmiljön

I en stad som förtätas är det viktigt att se till att grönskan mår väl. Vi vill bevara och skydda stadsnaturen och skogarna samt förbättra möjligheterna att bygga grönt på nya sätt till exempel i form av gröna tak, grönväggar och planteringsbäddar. I det gröna Åbo ser var och en grönska genom sitt fönster och har nära till naturen.

- Vi ökar mängden stadsnatur genom att bygga grönt på nya sätt. Vi bygger gröna tak, grönväggar, grönstenläggningar, planteringar, blommande ängar, trivsamma gårdar och stadsparker tillsammans med invånarna.
- Vi skapar hinderfria naturutflyktsmål och vistelseutrymmen i olika delar av stan, i synnerhet nära skolor, daghem samt handikappades och de äldres servicehus.
- Vi grundar ett nytt naturskyddsområde i urskogen vid Mälikkälä-Kuninkoja.
- Vi tar i bruk en ambitiös blå-grönkoefficient och ekologisk kompensation i allt byggande, och utökar träbyggandet.
- Vi utökar och förbättrar möjligheterna till lådodling och odling på odlingslotter på olika håll i stan.
- Vi bevarar Kuppis koloniträdgård i dess nuvarande bruk.
- Vi tar hand om de naturenliga djurens gröna korridorer och avbryter dem inte genom byggande.

1.3. Det havsnära Åbo skyddar Östersjön

Åbo bör fungera som föregångare för att återställa Östersjön och göra havet friskt igen. Det här jobbet görs i samarbete med jordbrukarna och markägarna. Vi vill göra närheten till havet, rena stränder och den hållbara naturturismen till nya dragplåster i Åbo. Det här kommer att göra det möjligt för människor att uppleva Östersjön och dess mångfald oberoende av om de rör sig vid stränderna, på öarna eller ute till havs.

- Vi främjar odlingssätt som är hållbara med tanke på Östersjön i Åboregionen. Vi avlägsnar fosfor och kväve ur havet och åarna, till exempel genom fosforfällning, genom fiske och genom att slå vass med lie eller andra redskap.
- Vi upphör med att dumpa muddermassor till havs.
- Vi utvidgar Fölis vattentrafik och gör Åbo skärgårdsholmar lättare tillgängliga. Vi gör Runsala lättare tillgängligt med kollektivtrafik, cykel och till fots.
- Vi bygger lekplatser i vandringsfiskarnas livsmiljöer och river hinder och dammar som försvårar fiskarnas uppvandring.
- Vi öppnar upp havet och åstränderna för allmänheten från Ärkebiskopsgården till järnvägsstationen, och vid omgivningen kring Åbo slott, i hamnområdet och i området kring Hirvensalo bro.
- Vi bygger ordentliga bryggor, duschar, WC-utrymmen och sorteringsmöjligheter vid badstränderna.
- Vi bygger ett flytande utomhusbad och en sandstrand i Aura å, och vid åns övre lopp bryggor som gör det möjligt att gå och simma där.

1.4. Vi bygger en attraktiv och levande stad

Trivsamma stadsdelar, lättillgänglig närservice och ett livskraftigt centrum är det som gör Åbo till en mänsklig stad. Vi vill utveckla centrum och göra det till en bra boendemiljö och samlingsplats och samtidigt förstärka bostadsområdenas goda egenskaper. Vi vill främja en hållbar, förtätad stadsstruktur som ligger nära goda kollektivförbindelser, vi respekterar stadens historia och arkitektur som är intressant. I De Grönas Åbo anpassas nya byggnader till skyddade historiska objekt så miljön blir harmonisk, och i stället för parkeringsplatser skapar vi urbana utrymmen för invånarna att vistas på.

- Vi ökar trivseln i centrum genom att bygga fler gågator, områden att vistas på, cykelvägar, grönområden, skräpkorgar med sorteringsmöjlighet, lekplatser och terrasser.
- Vi bygger tillräckligt med bostäder, och vi bygger bostäder i olika prisklasser på olika håll så att invånarna i olika områdena inte råkar i en ojämlig ställning i förhållande till varandra.
- Vi utvecklar de olika områdena i Åbo tillsammans med invånarna. Vi betonar områdenas särprägel och skapar stadskulturcentra i förstäden genom att öppna nya offentliga utrymmen för invånarna där.
- Vi bevarar, skyddar och renoverar de värdefulla trähusen.
- Vi bygger och reparerar trygga byggnader som har en lång livscykel. Vi reparerar hellre än river.
- Vi ökar kontakterna mellan generationerna genom hybridbyggen så att seniorernas boendetjänster och barnens daghemsverksamhet finns i samma byggnad och samma kvarter.
- Vi förtätar staden genom att också bygga uppåt där det passar in i stadsbilden. Vi uppmuntrar till ett mångsidigt byggande som passar in i det byggnadsbestånd som redan existerar. Vi ger invånarna i de olika områdena fler möjligheter att påverka sin livsmiljö.
- Vi minskar på ljud- och ljusföroreningarna genom att sänka hastighetsbegränsningarna, använda automatbelysning och förbjuda klara, blinkande reklamlyset. Vi säkerställer ändå att det finns tillräcklig belysning vid cykel- och gångvägar för att garantera att de är trygga.

1.5. Vi gör trafiken hållbar

En utsläppsfri trafik får applåder av både invånarna, hälsan och klimatet. I det gröna Åbo är det mer lockande att röra sig till fots, cykla, åka buss och elsparkcykel än att köra privatbil – det här säkerställs genom politiska beslut. Hinderfrihet och tillgänglighet måste tas i beaktande i varje beslut för att göra stadsbornas vardag smidig.

- Vi bygger en spårväg för spårvagnar och som komplement snabba och smidiga stamlinjer för busstrafik. Vi sätter igång och utvidgar spårnätet. Vi elektrifierar kollektivtrafiken.

- Vi ser till att elbilarna har laddningsstationer som är tillgängliga för alla och uppmuntrar bostadsbolagen att ta i bruk bilar för samtrafik.
- Vi bygger ett omfattande nät av cykelvägar och gör det tryggt för alla genom att se till att olika sätt att ta sig fram har sina egna filer. Enkelriktade cykelfiler, cykelbanor, en egen cykelkoordinator och trygga cykelparkeringar hör till en modern stad.
- Vi frigör gatorna från parkeringsplatser och använder utrymmet till annat.
- Vi minskar på parkeringsplatskraven för bilar och ökar det för andra transportmedel. Vi uppmuntrar bostadsbolagen att göra om en del av de nuvarande parkeringsplatserna för bilar till utrymmen för frakt- och elcyklar.
- Vi ökar antalet invalidparkeringsplatser på områden som bevakas privat.
- Vi utreder behovet av anslutningsparkering vid kollektivtrafikens knutpunkter.
- Vi bygger Entimmeståget och skapar en fungerande lokal tågtrafik i Egentliga Finland.
- Vi gör omgivningen kring skolorna och skolvägen till närskolan så trygg att man kan uppmuntra barnen – inte förbjuda dem – att cykla till skolan redan på de lägre klasserna.
- Vi flyttar marknaderna från gång- och cykelvägarna vid åstranden till Gamla Stortorget, Domkyrkotorget och Lilltorget.
- Vi förverkligar den planerade gång- och cykelbron till Hirvensalo.

2. Lika rättigheter till högklassig utbildning

2.1. Vi gör förskolan till en bra start på inläringen

En högklassig och för alla tillgänglig förskola är i nyckelställning när det gäller att se till att alla barn är jämlika och ingen diskrimineras. I förskolan lär man sig inläringens grunder och hur man fungerar tillsammans med andra under ledning av yrkeskunniga människor. Tillräcklig mängd förskolor förbättrar också föräldrarnas möjligheter att ta emot jobb.

- Vi ser till att möjligheterna till dagvård ligger nära hemmet för varje familj.
- Vi accepterar de privata daghemmen som kompletterande part inom den kommunala dagvården vid behov och ser till att övervaka kvaliteten i bådass tjänster.
- Vi säkerställer tillräckliga resurser för de barn som är i behov av specialstöd och förbättrar föräldrarnas möjligheter att välja närdagis oberoende av vem som erbjuder tjänsten.
- Vi bevarar den subjektiva rätten till dagvård. Vi främjar införandet av en fyra timmars avgiftsfri förskola för alla familjer.
- Vi testar olika öppethållningstider och timbaserade avgifter inom dagvården för att stöda föräldrar som har skiftarbete.
- Vi ser till att förskolepersonalen har tillräcklig utbildning för att klara av att förhindra mobbning och i ett tidigt skede kunna identifiera barn med utmaningar.

2.2. En högklassig och jämlik grundskola

Grundutbildningen är hörnstenen i den finländska framgångssagan. Världens bäst utbildade lärare och personal ger varje barn en god start i livet, om de i sin tur erbjuds tillräckliga resurser för att utföra sitt jobb. Planeringen av skolnätet bör uppdateras så fort som möjligt, och det bör hittas trygga och hälsosamma utrymmen för skolorna. Nu är det hög tid att få bukt med problemen med inomhusluften.

- Vi ska inte skära i utbildningen. Med hjälp av tillräckliga resurser och så små undervisningsgrupper som möjligt ser vi till att både skolans personal och eleverna orkar i sitt arbete.
- Vi utvärderar på förhand utrymmesbehoven för skolor och daghem och förebygger problem med inomhusluften genom att omedelbart reparera fuktskador och granska luftkvaliteten regelbundet. Vi ser till att i synnerhet de svenskspråkigas läroinrättningar i likhet med andra läroinrättningar som befinner sig i en särskilt problematisk situation får ändamålsenliga utrymmen.
- Vi ser till att skolorna har fastanställda psykologer, kuratorer och skolgångsbiträden för att barnens och de ungas behov av hjälp kan tillmötesgå redan i ett tidigt skede. Vi förenhetligar och rättar till praxis för beviljande av personlig assistent.
- Vi riktar extra stöd till skolor som finns i områden där familjernas trängda ekonomiska situation eller modersmål inverkar på skolgången.
- Vi stöder skolornas betonade klassundervisning, klubbverksamhet och annan förmånlig hobbyverksamhet som är knuten till skoldagen.

2.3. Finlands bästa studiestad

Åbo är en stad för livslångt lärande. I samarbete med högskolorna och företagen utvecklar vi campusområdets och stadens dragningskraft samt försäkrar oss om att studenterna och arbetsplatserna har en möjlighet att mötas. Både på det andra stadiet och vid högskolorna bör vi se till att studenterna orkar med sina studier och att studiehandledningen fungerar.

- Vi utökar möjligheten att läsa kurser på tvären inom yrkesutbildningen och på gymnasiet. Vi ser till att högskolesamarbetet fungerar i alla läroinrättningar på det andra stadiet i Åbo.
- Vi effektiviserar samarbetet inom Studiestad Åbo och engagerar studenterna på ett äkta sätt vid planeringen av campusområdet.
- Vi säkerställer att skolorna har tillräckligt med närundervisning och stöd av studiehandledare, ungdomshandledare, kuratorer och psykologer. Vi satsar i synnerhet på handledning av unga som tillhör en minoritet och uppmuntrar dem till vidare utbildning.
- Vi erbjuder unga och studerande praktik- och sommararbetsplatser inom alla branscher i staden och gör sommarföretagssedlarna lika etablerade som sommararbetssedlarna.
- Vi erbjuder studierabatt på stadens tjänster och gör det lätt att ansöka om rabatten.
- Vi erbjuder förmånliga bostäder i gott skick och studieboendestäder till inhemska och internationella studerande. Vi försäkrar oss om att det finns ett tillräckligt stort utbud på bostäder genom att se till att studentbostäder inkluderas i planeringen och genom att samarbeta med stiftelsen för Studentbyn.

- Vi förbättrar möjligheterna för läroinrättningar som ägnar sig åt fritt bildningsarbete att verka både som kompletterings- och fortutbildare för vuxna och som samarbetsorganisationer inom gymnasie- och yrkesutbildningen.

3. Vi bekämpar fattigdom och främjar välmåga

3.1. Vi gör social- och hälsovårdstjänsterna lättillgängliga för alla

Efter vårdreformen tar staden hand om sina invånares välmåga genom en välplanerad tjänstestig och preventiva tjänster. Högklassigt socialarbete och barnskydd underlättar människors liv och skapar trygghet för alla åbobor. Vi förhindrar att ekonomisk utsatthet går i arv genom att se till att det finns tillräckligt med tjänster.

- Vi ökar mängden socialarbetare så att de kan träffa klienterna oftare och kartlägga helhetsläget.
- Vi stävjar bostadsbristen genom en bostadsproduktion på minst 300 bostäder per år till rimliga priser.
- Vi råder bot på bostadslösheten genom att bygga stödbostäder för olikartade behov. Vi skapar en garantitid för hur länge bostadslösa personer under 29 år behöver vänta på att få en bostad.
- Vi ger erkänsla åt det jobb som olika organisationer och tredje sektorn utför för att stöda till exempel arbetslösa, invandrare, långtidssjuka, de sjukas närstående och ensamma. Vi ser till finansieringen av organisationerna och utvecklar samarbetet med församlingarna och diakoniarbetet.
- Vi beviljar behovsprövat utkomststöd i enlighet med folks individuella situation. Dessutom stöder vi motions- och kulturtjänster och deltagande i kurser ordnade av läroinrättningar som är inriktade på fritt bildningsarbete.
- Vi tryggar de organisationers verksamhet som sysslar med matutdelning och utvecklar samarbetet med dem.
- Vi breddar hälso- och sjukvårdstjänsterna till papperslösa.
- Vi tar i bruk program för taligenkänning i alla social- och hälsovårdstjänster.
- Vi tar itu med köerna till bashälsovården och tandvården och åtgärdar den vårdskuld som uppstått på grund av coronapandemin.
- Vi tryggar högklassiga hälsovårds-, assistans- och boendetjänster till handikappade. Vi förbättrar de handikappades möjligheter till deltagande, till exempel genom att ordna handikapppaneler och genom att ta med handikappade personer i planeringen av tjänsterna.
- Att motverka ensamhet under människans hela livscykel görs till en av de centrala målsättningarna för staden. Detta arbete utförs i samarbete med olika organisationer i synnerhet under pandemin.

3.2. Mentalhälsoarbetet och missbrukarvården är förnuftiga både mänskligt och ekonomiskt sett

Det är alltför svårt att komma i åtnjutande av mentalvårds- och missbrukarvårdstjänster och problemen hinner samlas på hög innan man får vård. Det ökar de mänskliga och ekonomiska kostnaderna alldeles i onödan. Låt oss satsa på förebyggande tjänster med låg tröskel. I akuta situationer bör det erbjudas en trygg plats och stöd så att klienten inte skickas hem tomhänt utan någon plan för fortsatt vård eller uppföljning. Dessutom bör samarbetet mellan socialtjänsterna, specialistsjukvården och missbrukarvården vara smidig. Psykosocial vård och psykoterapi bör kunna inledas redan på hälso- och socialvårdscentralerna såvida verksamheten är planerad och stöds på specialistnivå.

- Vi främjar förverkligandet av en terapigaranti på kommunnivå.
- Vi möjliggör en samtidig vård av mentala problem och missbrukarproblem. Vi utreder missbrukarproblemens grundorsaker och stöder folk att på eget initiativ söka sig till avvänjning.
- Vi ökar antalet vårdplatser med låg tröskel, där man snabbt får en första bedömning av problemen.
- Den kommande enheten för mentalhälsa och missbrukarvård måste aktivt samla in kundrespons och sedan besvara den. I anslutning till enheten utökar vi lågtröskelstödet för att förebygga självmord.
- Vi utbildar personal till missbrukarvård och arbete med beroendeproblem genom praxis som är systematiska och evidensbaserade.
- Vi inkluderar erfarenhetsexperten för att planera och utveckla tjänsterna. Vi beaktar också de anhöriga och deras välmåga under vårdprocessen.
- Vi satsar på täta och kortvariga terapeutiska interventioner vid sidan om individualterapi med metoder bekanta från familjeterapi och gruppeterapi.
- Vi ser till att det finns tillräckligt med personal och att de orkar i sitt arbete.

3.3. Barnens, de ungas och barnfamiljernas Åbo

En växande stad bör vara lockande också för barnfamiljer och sådana som drömmer om att bilda familj. Vi skapar ett fungerande skyddsnet i staden, där barnen, barnfamiljerna och de unga inte lämnas ensamma, och vi erbjuder fungerande tjänster och platser som man kan tillbringa sin fritid på. I detta arbete inkluderas både organisationerna, vårdreformstjänsterna, stadsplaneringen och motionsföreningarna. Målsättningen för ungdomsarbetet ska vara att få de unga att delta. Deras välmående ökar och möjligheterna blir fler när de kan göra sin röst hörd.

- Vi satsar på uppsökande ungdomsarbete och förverkligar tjänsterna så de är lättillgängliga.
- Vi erbjuder unga med minoritets- och regnbågsbakgrund tryggare utrymmen där de kan vistas på fritiden.
- Vi hör unga som befinner sig i anstaltsvård i frågor som berör dem.
- Vi bygger fler öppna lekplatser i förorterna och även i centrum. Vi uppmuntrar till motion på eget initiativ genom att se till att det finns ställen för närmotion också utanför centrum, i synnerhet i förorterna och i norra Åbo.

- Vi tar i bruk en hobbygarantimodell, där varje ungdom garanteras åtminstone en meningsfull hobby. Det här jobbet görs i samarbete med tredje sektorn, skolorna och familjerna.
- Vi förtätar samarbetet mellan olika yrkesgrupper inom förskolearbetet, ungdomstjänsterna, polisen, fritidsföreningarna, mentalvårdsarbetet och familjerna och skolorna.
- Vi åtgärdar mobbning och skolvåld genom att skapa nya stigar för barn och unga att berätta om vad de upplevt. Det kan de göra till exempel på kuratorns eller barnskyddets WhatsApp-jour.
- Vi förstärker barnets rätt till båda sina föräldrar, till exempel genom att göra det möjligt att ha två adresser för skolskjutsen. Kulturbunden praxis får inte begränsa barnets rättigheter.
- Vi ska hålla fast vid pärlorna i stadens ungdomsarbete. Rock Academy, Game Academy, Seikkailupuisto, Cube och den omfattande ungdomsverksamheten i centrum är alla sådana verksamheter som vi kan vara stolta över i Åbo.
- Vi ser till att familjetjänsterna är tillgängliga och tröskeln låg. I krissituationer erbjuder vi möjligheter till hembesök och annat stöd.
- Vi utvecklar det fleryrkesrelaterade stödet till barn som är i behov av specialstöd och strävar efter att samma personer fortsätter arbeta med samma familjer. Ett tillräckligt omfattande stöd i rätt ögonblick är en förebyggande åtgärd som minskar behovet av omhändertagande.

3.4. Välmåga i alla åldrar

Var och en har rätt till en god barndom liksom även till en god ålderdom. Låt oss komma ihåg att de äldre befinner sig i mycket olika livssituationer sinsemellan, detsamma gäller deras fysiska kondition. Det bör finnas tjänster och stöd till dem för olika situationer och för olikartade behov. Tjänsternas tillräcklighet och behovet av dem uppskattas tillsammans med de vårdbehövande och deras anhöriga med respekt för självbestämmanderätten. Vi garanterar att de som befinner sig på vårdinrättning ska höras bättre än idag om sina önskemål och behov i frågor som är viktiga för dem, så som tidsanvändning och kost.

- Var och en har rätt att träffa sin familj och sina anhöriga oberoende av boendeform. Vi fäster speciell uppmärksamhet vid denna rättighet både under coronapandemin och efter den.
- Vi förbättrar möjligheterna till självständigt boende, till exempel genom att bygga hinderlöst och genom att erbjuda mångsidiga boendialternativ, där vårdtjänster för olika behov står till buds.
- Vi garanterar de äldre plats på boende med heldygnsomsorg inom två månader. Vi utökar antalet platser inom serviceboende med heldygnsomsorg.
- Behoven och kvaliteten inom hemvården bör planeras på nytt så att verksamheten är förnuftig för arbetstagarna och högklassig för kunderna. Behoven måste planeras tillsammans med de anhöriga.
- Vi garanterar egenvårdarna rätt till lagstadgad ledighet så att eventuella barn också kan få ändamålsenlig vård hos en fosterfamilj. Vi skapar stigar som gör det möjligt att

iakta hur man själv orkar, och vi hör båda parter i en vårdrelation som självständiga individer.

- Vi förbättrar stödet till hemvården och egenvården. Alltför få och snabba möten försämrar kvaliteten på vården och möjligheterna att uppskatta vårdbehovet.
- Vi garanterar en respektfull och yrkeskunnig terminalvård och gör den mer lik vård i hemmet.

3.5. En stad som lockar inflyttare från andra orter

Det växande Åbo välkomnar inhemska och utländska inflyttare och stöder integrationen av dem. Vi formar stadens tjänster så att de som kommer från andra orter har det så lätt som möjligt att anpassa sig till sin nya vardag och hitta sin plats vid sidan om jobb och studier. Integrationen når bättre resultat genom kontinuerlig, stabil verksamhetspraxis. Av tjänsteproducenterna förutsätts samarbete och kartläggning och rensning i överlappande verksamhet.

- Vi övervakar kvaliteten och resultatet av integrationen bättre än hittills. Vi gör det möjligt att använda tolktjänster i början av integrationsprocessen.
- Vi satsar på inläring av vardagsspråket, i synnerhet bland kvinnorna. Vi utökar språkundervisningen och erbjuder undervisningen i ett tidigt skede. Vi åtgärdar förhållanden som hindrar inläringen genom att erbjuda barnskötsel och flytta utbildningen nära bostadsplatserna.
- Vi erbjuder möjligheter till traumaterapi och sänker tröskeln för deltagande i den.
- Vi erbjuder möjligheter för inflyttade att bekanta sig med sin nya hemstad och dess tjänster i samarbete med Föli och lokala företag och fritidsföreningar.
- Vi använder oss av erfarenheter och kunskap från invandrarnas egna gemenskaper och föreningar som stöd vid integrationen och för att hjälpa myndigheterna i deras integrationsarbete.

3.6. En levande kulturstad

Kultur ökar stadsbornas välmående, skapar en kreativ ekonomi och gör staden mer levande. Arvet från kulturhuvudstadsåret bör vårdas genom att man stöder konsten i staden mångsidigt. Det gröna Åbo är känt som ett livskraftigt centrum för ett mångsidigt kulturutbud, där professionellt arbete med konst och kultur ges goda villkor och där kulturverksamheten på gräsrotsnivå skapar en aktiv urbanitet.

- Vi fördjupar samarbetet mellan staden och kulturarbetarna inom tredje sektorn. Vi ser till att det på olika håll i staden finns utrymmen till rimliga priser, där man kan arrangera kulturverksamhet och som man även kan använda som arbetsrum.
- Arbetsförhållandena för Åbo filharmoniska orkester måste sättas i skick. Vi främjar aktivt byggandet av ett nytt musikhus i Åbo.
- Vi stöder självständiga konstnärer och grupper samt en levande stadskultur. Vi gör det så lätt som möjligt att ordna olika happenings.

- I samband med olika kampanjer erbjuder vi gratis inträde till stadens museer och guidningar för att folk ska kunna bekanta sig med konstverken.
- Vi utvecklar biblioteken och gör dem till aktiva regionala aktörer. Biblioteken står till buds med offentliga utrymmen, där folk har möjlighet att studera, arbeta och trivas. Vi förbättrar sidobibliotekens öppethållningstider genom att utvidga självbetjäningen.
- Vi reserverar en procent av kostnaderna till konst i samband med lokala byggprojekt. Vi säkerställer att kulturevenemang och -tjänster finns överallt i staden.

3.7. Välmående till alla genom motion

En euro till motion och den återbetalar sig. Motion hör till alla åldrar och folkgrupper. Det är viktigt att planera stadsmiljön så att den främjar motionsutövande och se till att olika grenar ges plats i idrottsanläggningar på olika områden. I ett Åbo som aktiverar sina medborgare är det lätt att röra på sig och uppleva glädje av motionen. Precis som med kultur aktiveras människor av motion och idrott och det gör staden mer levande.

- Vi uppmuntrar folk till nyttomotion genom ett heltäckande nät av cykelvägar och friluftsrutter samt genom ett bra vinterunderhåll och god belysning vid gator och skolors rastutrymmen.
- Vi fortsätter tidigare praxis och stöder nya verksamhetsformer och motionsomständigheter tillsammans med idrottsföreningarna för att öka motionsaktiviteten bland alla åldersgrupper. Vi utreder till exempel sommaranvändning av slalombacken i Hirvensalo.
- Vi ser till att det finns avgiftsfria platser att sporta på så som konditionsstigar, badstränder, skridskoplaner och spelplaner. Vi bygger fler skateparker, terrängcykelrutter och utomhuskonditionssalar på olika håll i staden.
- Vi sörjer för idrottsföreningarnas verksamhetsförutsättningar genom att erbjuda ändamålsenliga utrymmen för hobbyverksamhet och stöd till verksamheten. Vi garanterar barnen och de unga förmånliga och avgiftsfria fritidsmöjligheter.
- När man planerar nya idrottsanläggningar ska man sörja för att de är ändamålsenliga och möjliga att nå med hållbara transportmedel.
- Inom skolidrotten koncentrerar vi oss på att uppmuntra och presentera olika grenar. Vi utnyttjar tredje sektorns sakkunskap och redskap för att möjliggöra en mångsidig skolidrott.

4. Hållbar ekonomi, öppet beslutsfattande

4.1. Kommunekonomin sätts i skick hållbart

Den offentliga ekonomin är ett redskap för oss gröna: ett medel att främja människors, naturens och miljöns välmåga. Vi vill föra en ekonomisk politik som har som mål att på lång sikt få stadens ekonomi i balans. Stadens hushållning bör skötas ansvarsfullt och öppet.

- Att förebygga är bra hushållning och mänskligt förnuftigt. Vi flyttar tyngdpunkten från korrigerande tjänster till lösning av problemen.
- Vi bromsar ökningen av driftskostnaderna genom strukturella förnyelser och effektivisering av tjänsterna så att vi även i fortsättningen kan erbjuda tjänster och sörja för invånarnas välbefinnande.
- Vi tar till stimulans i stället för nedskärningar. Vi gör investeringar som ökar Åbos dragningskraft samtidigt som de motverkar klimatförvandlingen och förbättrar åbobornas välmåga.
- Vid behov höjer vi skatterna så att förutsättningarna för ett gott liv för alla kan garanteras.
- Vi sköter huvuddelen av tjänsteproduktionen kostnadseffektivt genom att låta staden själv stå för produktionen. Vi övervakar verksamheten både inom de egenproducerade och de inköpta tjänsterna på ett genomskinligt sätt.
- Vi främjar tillräckliga och rättvist fördelade statsandelar genom att diskutera med och påverka staten.
- Vi uppdaterar upphandlingsstrategin genom att beakta den ekologiska, etiska och sociala hållbarheten vid stadens offentliga upphandlingar. Vi fäster vikt vid att upphandlingskriterierna betonar lokalproducerat och utsläppsfritt.
- Vi definierar avtalens budgetramar noga så att vi inte betalar för onödigheter. Vi förhindrar att investeringskostnaderna sväller ut genom noggrann planering och modeller för gemensamt ansvar.
- Åbo offentliggör alla sina inköpsräkningar. Stadsborna har rätt att veta vad man använder de gemensamma medlen till.

4.2. Bättre delaktighet i borgmästarnas Åbo

Den bästa staden är den vi bygger tillsammans. Vi vill ta med åboborna och organisationerna i staden för att bygga framtidens Åbo. Vi ökar öppenheten och tydligheten i beslutsfattandet, vi skapar nya möjligheter till deltagande och förstärker demokratin samtidigt som Åbo går över till en ny era med borgmästarstyre. Genom att arbeta tillsammans ökar vi åbobornas kunskaper och gör besluten högklassigare då de stöds av bästa tänkbara lokalkännedom.

- Vi ökar antalet medborgarpaneler och andra former för diskursiv demokrati. Vi ordnar öppet samråd och rådgivande folkomröstningar i de ämnen som orsakat mest diskussion.
- Vi sörjer för att samråden och möjligheten att ställa frågor på ett äkta sätt inverkar på beslutsfattandet. Vi satsar på genomskinlighet i beslutsfattandet i alla frågor och vi engagerar de politiskt valda beslutsfattarna i detta genast från början.
- Vi beviljar ungdomsfullmäktiges representanter rätt att uttala sig inte bara i stadsfullmäktige utan också i alla nämnder och ger dem även närvarorätt i stadsstyrelsen.
- Vi sörjer för att tjänsterna fås i enlighet med principen om en lucka och förnyar stadens ledningssystem med kundens perspektiv som utgångspunkt.
- Vi utvärderar beslutens minoritets-, köns- och barninverkan.

- Vi utvecklar stadens information så den uttrycks lättfattligt. Vi erbjuder rådgivning i vardagsfrågor på den behövandes eget språk.
- Vi förbättrar öppenheten i beslutsfattandet i kommunens egna företag och förbättrar de av åboborna valda beslutsfattarnas påverkningsmöjligheter i företagen.

4.3. Grönskande näringsverksamhet och nytt arbete

Företagaren är en person som experimenterar – en som vågar föra fram också sådana idéer som avviker från huvudströmmen. I det gröna Åbo är näringsverksamheten livskraftig och företagarna stöds så att de kan utveckla nya lösningar för att svara på framtida utmaningar. En stad som växer behöver fler nya och mångsidiga arbetsplatser. En stad som utvecklas på ett modernt sätt lockar företag och investeringar inom olika branscher och ger invånarna jobb.

- Vi ökar resurserna till lönesubventionerad sysselsättning.
- Vi främjar anställning av handikappade och andra delarbetsförmögna och svårssysselsatta. Staden fungerar själv som föregångare genom att anställa personer som inte talar landets språk så bra och genom att öka antalet provanställningar.
- Vi skapar en ny, uppmuntrande försökskultur i Åbo. Vi erbjuder organisationer och företagare tillfälliga utrymmen, till exempel utrymmen som står tomma på sommaren, där man kan inleda sin verksamhet förmånligt och pröva sig fram.
- Inom sysselsättningstjänsterna övergår vi till att betala för effektivitet – för det att människor sysselsätts. Vi söker aktivt nya lösningsmodeller för att förbättra de arbetslösas situation och inkluderar organisationerna i detta.
- Åbo är Finlands port mot världen. Vi utvecklar Åbo hamn så den blir världens ekologiskt mest hållbara och en livskraftig hamnhelhet.
- Vi förbättrar de studerandes möjligheter att stanna kvar i Åbo för att jobba eller verka som företagare när de blivit utexaminerade. Vi samarbetar med högskolorna och ökar stödet och incitamenten till företagande.
- Vi gör staden mer ansvarstagande och lockande som arbetsgivare. I det långa loppet är välmående arbetstagare effektivare och mer motiverade i sitt arbete.
- Vi gör det möjligt för små och lokala aktörer att delta i stadens anbudsfrågningar genom att dela upp kontrakten i mindre delar och genom att göra upphandlingssystemet tydligare.